

SV

SV

SV

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 12.7.2010
KOM(2010)371 slutlig

2010/0199 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

**om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG om system för
ersättning till investerare**

SEK(2010)846
SEK(2010)845

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

Direktiv 97/9/EG om system för ersättning till investerare¹ antogs 1997 som komplement till direktivet om investeringstjänster², det direktiv som vid den tidpunkten reglerade bestämmelserna för investeringstjänster i EU. Sedan dess har direktivet om investeringstjänster ersatts av direktivet om marknader för finansiella instrument³. Enligt direktivet om system för ersättning till investerare ska kunder som tar emot investeringstjänster från värdepappersföretag (inklusive kreditinstitut) kompenseras under särskilda omständigheter när företaget inte kan återlämna pengar eller finansiella instrument som det innehar för kundens räkning.

Tio år efter att direktivet om system för ersättning till investerare trädde i kraft, och omedelbart efter finanskrisen, är det dags att se över direktivets funktionssätt. Det finns inga konkreta bevis för att finanskrisen har bidragit till att fler ersättningar utbetalas från system enligt direktivet om system för ersättning till investerare. Under de senaste åren har kommissionen dock tagit emot ett antal klagomål från investerare på tillämpningen av direktivet om system för ersättning till investerare i ett antal viktiga ärenden som involverar stora förluster för investerare. Klagomålen gäller i huvudsak systemens täckning och finansiering samt att det har dröjt innan ersättning har erhållits. Tillsammans med översynen av direktivet om system för garanti av insättningar⁴ och granskningen av skyddet för försäkringstagare är översynen av direktivet om system för ersättning till investerare också ett viktigt element i kommissionens politik för att stärka EU:s rättsliga ram för finansiella tjänster, i enlighet med meddelandet ”Främja återhämtning i Europa”⁵. Översynen tar även hänsyn till det mål som har ställts upp på G20-nivå, att åtgärda alla eventuella kryphål i regel- och övervakningssystemet, och till målet att återupprätta investerarnas förtroende för det finansiella systemet.

Detta initiativ är en del av ett mer omfattande åtgärds paket om ersättnings- och garantisystem som kommer att innefatta två förslag till ändringar, dels av direktivet om system för ersättning till investerare, dels av direktivet om system för garanti av insättningar, samt en vitbok om försäkringssystem.

2. SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER

Initiativet är en följd av en omfattande och kontinuerlig process i form av dialog och samråd med alla viktigare intressenter, inklusive värdepapperstillsynsorgan,

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG av den 3 mars 1997 om system för ersättning till investerare, EUT L 84, 26.3.1997, s. 22.

² Rådets direktiv 93/22/EEG av den 10 maj 1993 om investeringstjänster inom värdepappersområdet. EGT L 141, 11.6.1993, s. 27.

³ Direktiv 2004/39/EG, EGT L 145, 30.4.2004, s. 1.

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 94/19/EG av 30 maj 1994 om system för garanti av insättningar, EGT L 135, 31.5.1994, s. 5.

⁵ Kommissionens meddelande inför Europeiska rådets vårmöte – Främja återhämtning i Europa. KOM(2009) 114, 4.3.2009.

marknadsdeltagare, nationella system för ersättning till investerare och konsumenter. En uppmaning att inkomma med synpunkter lämnades för offentligt samråd mellan den 9 februari och den 8 april 2009⁶. Frågeformulär skickades ut till nationella system för ersättning till investerare och ett möte hölls med dessa den 9 februari 2010⁷. Ett målinriktat möte hölls den 3 september 2009 för att inhämta synpunkter från bransch- och investerarorganisationer. Detta arbete byggde även på observationer och bidrag från expertgruppen för de europeiska värdepappersmarknaderna (ESME, European Securities Markets Expert Group)⁸ och från Europeiska värdepapperskommittén⁹. Dessutom bygger översynen på resultaten av en studie utförd av OXERA med titeln "Description and assessment of the national investor compensation schemes established in accordance with Directive 1997/9/EG" (februari 2005)¹⁰.

3. KONSEKVENSANALYS

I linje med sin politik för bättre lagstiftning genomförde kommissionen en konsekvensanalys av de politiska alternativen. De politiska alternativen gällde i huvudsak finansieringen av systemen, utbetalningsfristerna och ersättningsnivån.

Varje politiskt alternativ utvärderades mot följande kriterier: investerarskydd och investerarnas förtroende, samma villkor för det skydd som tillhandahålls för olika typer av investeringar och tjänster i EU samt kostnadseffektivitet, dvs. i vilken grad alternativet uppfyller det uppställda målet och underlättar värdepappersmarknadernas funktion på ett kostnadseffektivt och effektivt sätt¹¹.

⁶ Kommissionens avdelningar mottog 70 bidrag. De icke-konfidentiella bidragen finns på kommissionens webbplats: http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2009/investor_compensation_en.htm

⁷ Två frågeformulär gällande driften av nationella system för ersättning till investerare skickades ut i juni 2009 och i november 2009.

⁸ ESME är en rådgivande grupp till kommissionen som består av experter och branschfolk från värdepappersmarknaderna. Den inrättades av kommissionen i april 2006 och verkar utifrån kommissionens beslut 2006/288/EG av den 30 mars 2006 om inrättandet av en expertgrupp för de europeiska värdepappersmarknaderna som ska ge juridiska och ekonomiska råd om tillämpningen av EU:s värdepappersdirektiv (EGT L 106, 19.4.2006, s. 14-17).

⁹ Europeiska värdepapperskommittén (ESC) inrättades genom kommissionens beslut 2001/528/EG (EGT 191, 13.7.2001, s. 45) och uppfyller både kommittéförfarandet (rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 (EGT L 184, 17.7.1999, s. 23) om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter, ändrat genom beslut 2006/51/EG (EGT L 200, 22.7.2006, s. 11) och har en politiskt rådgivande funktion inom värdepappersområdet. Kommittén är sammansatt av representanter på hög nivå från medlemsstaterna under ledning av en företrädare för kommissionen. Diskussioner hölls vid ESC-möten den 14 november 2008, 11 februari 2009 och 15 juli 2009.

¹⁰ Studien finns tillgänglig på http://ec.europa.eu/dgs/internal_market/docs/evaluation/national-investor-rep2005.pdf.

De åsikter som uttrycks i OXERA-studien avspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens ståndpunkt. OXERA är ett privat företag som kontrakterades av Europeiska kommissionen för att genomföra studien. OXERA ansvarar för de påståenden och åsikter som uttrycks i studien. Europeiska kommissionen ställer sig inte bakom OXERAs rapport utan använder den som informationskälla vid översynen av direktivet om system för ersättning till investerare.

¹¹ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar som åtföljer förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 1997/9/EG om system för ersättning till investerare SEK (2010) 845.

4. RÄTTSLIGA ASPEKTER

4.1. Rättslig grund

Förslaget bygger på artikel 53.1 i EUF-fördraget.

4.2. Subsidiaritet och proportionalitet

Förslagets mål kan inte i tillräcklig grad uppfyllas av medlemsstaterna. Den gällande EU-ramen tillhandahåller endast vissa minimiprinciper för harmonisering och överlåter åt medlemsstaterna att utveckla reglerna vidare. Problem som har uppstått i vissa medlemsstater visar dock att ytterligare och särskilt mer omfattande harmonisering på EU-nivå krävs för att säkerställa att direktivets mål uppfylls i EU.

Huvudproblemen med tillämpningen av direktivet är det stora utrymme som lämnas åt medlemsstaterna för skönsmässig bedömning. Förslaget syftar till att ge en väl fungerande inre marknad för investeringstjänster och att öka investerarskyddet och investerarnas förtroende i EU. Förslaget syftar särskilt till att förbättra funktionssättet för direktivet om system för ersättning till investerare, att klargöra tillämpningsområdet för direktivet med hänsyn till finanskrisen och de nyligen genomförda förändringarna av EU:s regelverk samt att minska skillnaderna inom regelsystemet och skillnaderna mellan skyddet för kunder hos investeringsföretag och för banksparare. Med tanke på befintliga skillnader i systemens funktionssätt på nationell nivå inför förslaget gemensamma regler för att säkerställa en harmonisering av finansieringen av systemen och av deras funktionssätt. Detta är också grunden för bestämmelsen om en kreditmekanism mellan nationella system som en sista utväg för att kompensera för tillfälliga behov som uppstår i systemen. Kreditmekanismen ska stå under strikt kontroll från Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och innebära skyldighet att återbetala eventuella lån inom en period av högst fem år.

Vidare föreligger problem som exempelvis att ingen ersättning kan erhållas av investerare som genom att förvaringsinstitut eller tredje part har underlåtit att uppfylla sina åtaganden inte kan återfå sina tillgångar eller som har gjort en nedskrivningsförlust avseende sina andelar eller aktier i ett fondföretag. Detta problem behöver åtgärdas på EU-nivå, eftersom andra lösningar skulle kunna fragmentera skyddet av investerare på EU-marknaderna. Eftersom tillhandahållandet av investeringstjänster är en gränsöverskridande verksamhet bör värdepappersföretag behandlas på samma sätt i olika medlemsstater när de underlåter att återlämna kunders tillgångar, och samma skyddsnivå bör gälla för investerare i alla medlemsstater. Denna konsekventa strategi krävs för att undvika problem med olika villkor för värdepappersföretag i olika medlemsstater och en snedvridning av konkurrensen mellan banker och värdepappersföretag.

Ytterligare ett element rör det faktum att skyddsnivån för banksparare höjdes genom ändringen av direktivet om system för garanti av insättningar (direktiv 94/19/EG¹²). Vidare ändras det direktivets funktionssätt för att harmonisera täckningens omfattning, metoder och tidpunkter för utbetalning, finansieringsmekanismerna och den ömsesidiga solidariteten mellan system. Värdepappersföretag ska inte ha nackdel av det förbättrade insättningskyddet. Därför måste skyddsnivån för investerare bedömas på EU-nivå, med hänsyn till situationen på

¹² EGT L 135, 31.5.1994, s. 5-14.

EU-marknaderna och eventuella regeländringar på EU-nivå som kan ha konsekvenser inom investeringsområdet.

I väntan på detta tar förslaget hänsyn till de olika underliggande målen för de båda direktiven. Det övergripande målet för direktivet om system för garanti av insättningar är att garantera stabilitet för bankerna eftersom de löper risk att anstormas om bankspararna tror att deras insättningar inte är säkra och försöker ta ut dem samtidigt. Direktivet om system för ersättning till investerare skyddar mot risken för bedrägerier, administrativa oegentligheter eller fel i hanteringen som gör att värdepappersföretag inte kan återlämna tillgångar till kunderna. Förslaget innebär att detaljerna i sektorslagstiftningen bevaras.

Förslaget följer proportionalitetsprincipen, eftersom alla lösningar har utvärderats med avseende på kostnadseffektivitet och är anpassade efter särdragen hos medlemsstaternas marknader. Förslaget går inte utöver vad som är nödvändigt för att nå de mål som eftersträvas. Särskilt gäller att det där så är relevant bevarar minimiprinciper för harmonisering, exempelvis när det gäller de mekanismer som styr hur de som är anslutna till systemen för ersättning ska delta i finansieringen av dessa. Införandet av ett kreditsystem mellan de nationella systemen är förenligt med proportionalitetsprincipen genom att kreditsystemet inte inkräktar på medlemsstaternas skatteansvar utan är en sista utväg som kräver att andra finansieringsmekanismer först har använts (normala och ytterligare bidrag från dem som är anslutna till systemen) och som endast inför en kreditmöjlighet som är föremål för ränta och återbetalningsskyldighet för det lånande systemet och dessutom innehåller begränsningar när det gäller lånens löptid och storlek.

4.3. Närmare redogörelse för förslaget

4.3.1. Anpassning till direktivet om marknader för finansiella instrument – Tjänster som omfattas och klassificering av kunder – Artikel 1.2 och bilaga I

Tillämpningsområdet för direktivet om system för ersättning till investerare definieras nu genom hänvisning till investeringstjänster så som dessa definieras i direktivet om investeringstjänster¹³. Direktivet om system för ersättning till investerare skyddar investerare när ett företag inte kan återlämna finansiella instrument eller pengar som innehas för kundens räkning i samband med investeringstjänster.

Direktivet om marknader för finansiella tjänster har upphävt direktivet om investeringstjänster och breddat omfattningen av de tjänster som omfattas av sektorslagstiftningen (till exempel driften av multilaterala handelsplattformar (MTF-plattformar), som för närvarande omfattas av direktivet om marknader för finansiella tjänster. Ett antal tekniska frågor har också uppkommit, till exempel att täckningen av företag beror på omfattningen av deras auktorisation (dvs. huruvida företaget är auktoriserat för att inneha kundtillgångar).

Den föreslagna ändringen klargör att alla investeringstjänster och investeringsverksamheter som omfattas av direktivet om marknader för finansiella tjänster ska vara föremål för direktivet om system för ersättning till investerare och att om företag i praktiken innehar kundtillgångar (oavsett begränsningarna av deras

¹³ Artikel 1.2 avser investeringstjänster såsom detta begrepp definieras i artikel 1.1 i direktiv 93/22/EEG samt den tjänst som avses i punkt 1 i avsnitt C i bilagan till det direktivet.

auktorisation eller vilken typ av investeringstjänst de tillhandahåller) ska kunderna ha rätt till ersättning enligt direktivet om system för ersättning till investerare. Detta skulle vara fallet oavsett om företaget innehar kunders tillgångar i strid med eventuella begränsningar av dess auktorisation (som t.ex. förhindrar att företaget innehar kundtillgångar eller handlar med icke-professionella kunder) och oavsett typen av investeringstjänst som företaget tillhandahåller (t.ex. om företaget driver en MTF-plattform). Denna åtgärd innebär att icke-professionella investerare kan utgå ifrån att de omfattas av direktivet om system för ersättning till investerare utan att behöva göra en detaljkontroll av företagets auktorisation. Åtgärden kommer också att öka enhetligheten mellan medlemsstaternas tillämpning av direktivet om system för ersättning till investerare, vilket kommer att bidra till att direktivet fungerar som avsett.

En annan ändring som har sin grund i bestämmelserna i direktivet om marknader för finansiella tjänster gäller klassificeringen av kunder. Direktivet om system för ersättning till investerare kan i praktiken tillämpas på alla kategorier av investerare. Mer sofistikerade kunder kan dock normalt välja och övervaka verksamheten hos de mellanhänder till vilka de anförtror sina tillgångar. Dessutom gör begränsningen av ersättningen till ett visst belopp (för närvarande 20 000 euro) att direktivets typiska målgrupp är ”små investerare”¹⁴. Därför kan medlemsstaternas nationella lagstiftning i dagsläget innehålla bestämmelser som innebär att professionella och institutionella investerare¹⁵ kan uteslutas från systemet¹⁶ enligt bilaga I till direktivet om system för skydd av investerare.

Eftersom direktivet om system för skydd av investerare började gälla före direktivet om marknader för finansiella tjänster sammanfaller förteckningen över professionella och institutionella investerare enligt direktivet om system för skydd av investerare inte med motsvarande förteckning enligt direktivet om marknader för finansiella tjänster¹⁷. Detta kan medföra komplikationer i ersättningsfasen, eftersom kunder som klassificeras som professionella för tillhandahållandet av tjänster kanske inte motsvarar de kunder som kan uteslutas från ersättning enligt direktivet om system för ersättning till investerare.

Förslaget anpassar klassificeringen av kunder i direktivet om system för ersättning till investerare med definitionen av kunder som ska betraktas som professionella i direktivet om marknader för finansiella tjänster. Detta kommer att öka enhetligheten och tydligheten och förenkla ersättningssystem och investerares sits, eftersom de båda direktiven kommer att överensstämma med varandra. Anpassningen när det gäller vilka kunder som ska betraktas som professionella kommer att ge säkerhet och också ett bättre skydd för medelstora företag som för närvarande kan uteslutas från det skydd som ges av direktivet om system för ersättning till investerare och i stället normalt klassificeras som icke-professionella kunder enligt direktivet om marknader

¹⁴ Se till exempel hänvisningen till små investerare i skäl 4 i direktivet om system för ersättning till investerare.

¹⁵ En förteckning över sådana investerare finns i bilaga 1 till direktivet om system för ersättning till investerare.

¹⁶ Artikel 4.2 och bilaga 1 till direktivet om system för ersättning till investerare.

¹⁷ Direktivet om marknader för finansiella tjänster, bilaga II.

för finansiella tjänster¹⁸. En hänvisning till definitionen i direktivet om marknader för finansiella tjänster av kunder som ska betraktas som professionella möjliggör en automatisk anpassning av direktivet om system för ersättning till investerare till eventuella framtida förändringar av direktivet om marknader för finansiella tjänster.

4.3.2. *Underlåtenhet från en utomstående säkerhetsdepåhållare – Artikel 2.2, artikel 12*

Direktivet om system för ersättning till investerare skyddar investerare när ett företag inte kan återlämna finansiella instrument eller pengar som innehas för kundens räkning i samband med investeringstjänster. Enligt direktivet om marknader för finansiella tjänster kan finansiella instrument innehas på två olika sätt: i) av värdepappersföretaget självt som innehar finansiella instrument för en kund eller ii) av en säkerhetsdepåhållare ("utomstående säkerhetsdepåhållare") som normalt utses av företaget¹⁹. Investerare löper därför inte bara risk att drabbas av företagets underlåtenhet utan även av en säkerhetsdepåhållares eventuella underlåtenhet. Om en utomstående säkerhetsdepåhållare inte kan återlämna de finansiella instrumenten till sin kund kan kunden inte få någon ersättning genom det system som inrättas genom direktivet om system för ersättning till investerare. Detta beror på att det nuvarande tillämpningsområdet för direktivet innebär att system för ersättning till investerare endast är tillgängliga för investerare vars finansiella instrument har förlorats av värdepappersföretaget "av orsaker som direkt hör samman med ett värdepappersföretags finansiella ställning". Därmed innebär direktivet om system för ersättning till investerare en skillnad i skyddsnivån för investerare som har köpt ett finansiellt instrument beroende på om företaget självt eller en utomstående säkerhetsdepåhållare innehar investerarnas tillgångar.

Förslaget innebär en ändring av artikel 2.2 så att ersättningen till investerare för krav som gäller ett företags underlåtenhet att återlämna finansiella instrument utvidgas till att gälla underlåtenhet i samband med utomstående säkerhetsdepåhållares tjänster. Denna åtgärd undanröjer den skillnad som uppkommer om en säkerhetsdepåhållare inte skulle vara i stånd att återlämna finansiella instrument. Värdepappersföretag är fortfarande skyldiga att vidta alla rimliga åtgärder för att återfå tillgångar från en säkerhetsdepåhållare.

Förslaget ändrar inte artikeln så att den omfattar underlåtenhet från en institution hos vilken ett värdepappersföretag har deponerat medel. Skälet till denna skillnad är att direktiv 2006/73/EG om genomförande av direktivet om marknader för finansiella tjänster innehåller en mycket sträng förteckning över institutioner där kundmedel kan deponeras (en centralbank, ett kreditinstitut, en bank som auktoriserats i ett tredje

¹⁸ För närvarande kan företag som uppfyller minst två av följande kriterier alltid begära ersättning enligt direktivet om system för ersättning till investerare: årsomsättning $\leq 4\,400\,000$ euro, nettoomsättning $\leq 8\,800\,000$ euro, genomsnittligt antal anställda ≤ 50 . Enligt direktivet om marknader för finansiella tjänster får endast större företag som uppfyller minst två av följande kriterier klassificeras som professionella kunder i sig: årsomsättning $\leq 20\,000\,000$ euro, nettoomsättning $\leq 40\,000\,000$ euro, egna medel $< 2\,000\,000$ euro. Därmed skulle antagande av definitionerna enligt direktivet om marknader för finansiella tjänster innebära att färre företag kan uteslutas enligt direktivet om system för ersättning till investerare.

¹⁹ Artikel 16 och artikel 17 i direktiv 2006/73/EG om genomförande av direktiv 2004/39/EG vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet.

land eller en kvalificerad penningmarknadsfond)²⁰. Detta skiljer mellan behandlingen av medel jämfört med finansiella instrument, för vilka, med tillämpning av krav på tillbörlig aktsamhet från det berörda värdepappersföretaget, oreglerade organ kan utses för deponering. Denna annorlunda ordning motiverar en annan behandling enligt direktivet om system för ersättning till investerare.

4.3.3. *Underlåtenhet från ett fondföretags förvaringsinstitut – Artikel 1.4, artikel 2.1, artikel 2.2 b, artikel 4a, artikel 5, artikel 10.1, artikel 12*

Fondföretags²¹ verksamhet är inte en investeringstjänst som omfattas av direktivet om marknader för finansiella tjänster. Därför omfattar direktivet om system för ersättning till investerare inte fondföretag och deras andelsinnehavare vid förluster på grund underlåtenhet från ett förvaringsinstitut eller en underdepåhållare. Denna situation är dock i sak jämförbar med den som beskrivs i avsnitt 4.3.2 där förluster uppstår på grund av underlåtenhet från ett värdepappersföretags säkerhetsdepåhållare eller underdepåhållare.

Därför kommer den föreslagna åtgärden att ge andelsinnehavare i fondföretag rätt till ersättning genom systemet för ersättning till investerare om tillgångarna inte kan återlämnas till fondföretaget på grund av underlåtenhet från dess förvaringsinstitut eller underdepåhållare. Definitionen av ”investerare” i artikel 1.4 skulle omfatta en andelsinnehavare i ett fondföretag, och ett antal artiklar ändras för att omfatta underlåtenhet från ett fondföretags förvaringsinstitut eller underdepåhållare (artiklarna 2, 4, 5, 10 och 12). Eftersom förslaget kommer att skydda fondföretag eller deras förvaringsinstitut eller underdepåhållare ska kostnaden för denna utvidgning bäras av dessa organ och inte av värdepappersföretagen. Med tanke på valet att utvidga tillämpningsområdet för direktivet om system för ersättning till investerare vid underlåtenhet från en utomstående säkerhetsdepåhållare som används i samband med investeringsverksamhet är det rimligt att risken hanteras på motsvarande sätt vid problem med fondföretags förvaringsinstitut eller underdepåhållare.

Denna åtgärd inför ett visst skydd för investerare i fondföretag. Samtidigt bör åtgärden kompletteras med ändringar av den lagstiftning som gäller för fondföretags förvaringsinstitut enligt fondföretagsdirektivet²² för att ytterligare harmonisera förvaringsinstitutens skyldigheter och deras ansvarssystem. Kommissionen arbetar på tänkbara ändringar av den lagstiftningen²³.

4.3.4. *Uteslutning av krav som involverar marknadsmissbruk - Artikel 3 och artikel 9.3*

Artikel 3 i direktivet om system för ersättning till investerare utesluter krav som härrör från transaktioner i samband med något för vilket en fällande dom för penningtvätt²⁴ har meddelats men inte krav från investerare som har deltagit i

²⁰ Artikel 18 i direktiv 2006/73/EG.

²¹ Direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (EUT L 302, 17.11.2009, s. 32).

²² Artiklarna 22 till 26 och 32 till 36 i direktiv 2009/65/EG.

²³ Det relevanta förslaget till rättsakt, föregått av samråd, ska antas senast våren 2011.

²⁴ Penningtvätt definierades i artikel 1 i rådets direktiv 91/308/EEG av den 10 juni 1991 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar. Direktivet upphävdes genom

marknadsmissbruk. Genom ändring av artikel 3 kommer direktivet om system för ersättning till investerare uttryckligen att utesluta alla krav på ersättning som härrör från transaktioner i samband med att en investerare har deltagit i verksamhet som är förbjuden enligt direktiv 2003/6/EG om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan²⁵. Investerare som har begått dessa handlingar ska uteslutas från möjligheten till ersättning och inte heller omfattas av det allmänna skydd som direktivet erbjuder.

4.3.5. *Ersättningsnivå – Artikel 4.1 och artikel 2.3*

Artikel 4.1 i direktivet om system för ersättning till investerare harmoniserar miniminivån för ersättning (20 000 euro) till varje investerare. När direktivet om system för ersättning till investerare infördes ansågs det vara tillräckligt att anpassa denna nivå till den som fastställs enligt direktivet om system för garanti av insättningar (20 000 euro vid den tidpunkten)²⁶. Gränsen 20 000 euro har dock aldrig justerats för att avspegla inflationen eller europeiska investerares ökade exponering för finansiella instrument sedan direktivet om system för ersättning till investerare trädde i kraft. Dessutom ändrades direktivet om system för garanti av insättningar nyligen så att miniminivån på 50 000 euro per insättare och kreditinstitut höjdes till en fast nivå på 100 000 euro²⁷.

Kommissionen förslår ändring av artikel 4.1 för att höja ersättningsnivån till ett fast belopp på 50 000 euro. Nivån har fastställts för att hänsyn ska tas till inflationseffekten i EU och för en bättre anpassning av nivån på ersättningen till det genomsnittliga värdet av investeringar som innehas av icke-professionella kunder i EU. Ersättningsnivån bör läggas på ett fast belopp för att undvika godtycke och att investerarnas val påverkas av att olika stor täckning beviljas i olika medlemsstater. Eftersom vissa medlemsstater i dagsläget tillämpar en högre ersättningsnivå föreslås en skyddsklausul på tre år för att tillåta anpassning till täckningsnivån 50 000 euro.

För kreditinstitut kan tvekan uppstå om täckning enligt direktivet om system för ersättning till investerare i stället för enligt direktivet om system för garanti av insättningar när det gäller medel deponerade i en bank i samband med tillhandahållande av investeringstjänster. För att hantera situationer med eventuell osäkerhet på grund av specialfallet med banker, som kan erbjuda både bankverksamhet och investeringstjänster, ändras artikel 2.3 i direktivet om system för ersättning till investerare så att det klargörs att investeraren i tveksamma fall ska få ersättning enligt direktivet om system för garanti av insättningar (som ger en högre ersättningsnivå). Detta skulle ge ett effektivt skydd för investerare och minska oron för att samma villkor inte ska gälla.

direktiv 2005/60/EG om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism (EGT L 309, 25.11.2005, s. 15-36).

²⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG av den 28 januari 2003 om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan (marknadsmissbruk) (EGT L 96, 12.4.2003, s. 16-25).

²⁶ Artikel 7 i direktiv 94/19/EG om system för garanti av insättningar.

²⁷ Se Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/14/EG av den 11 mars 2009 om ändring av direktiv 94/19/EG om system för garanti av insättningar, vad gäller täckningsnivån och utbetalningsfristen (EUT L 68, 13.3.2009, s. 3).

4.3.6. Finansieringsprinciper – Artikel 4a

Det breda handlingsutrymmet enligt direktivet om system för ersättning till investerare när det gäller finansiering (t.ex. förhands- eller efterhandsfinansiering när det gäller förlusthändelser) och stora skillnader i hur finansieringen organiseras av enskilda medlemsstater skapar flera problem. Det undergräver investerarskyddet och investerarnas förtroende för användning av värdepappersföretag (om investerarna inte kan lita på att tillräcklig finansiering kommer att finnas för att ersätta dem vid underlåtenhet från värdepappersföretag). Det påverkar dessutom den inre marknadens funktion om sannolikheten för investerarskydd, och den delaktighet i finansieringen som krävs från varje företag, varierar påtagligt mellan medlemsstaterna beroende på de individuella finansieringsarrangemangens lämplighet.

En ny artikel införs som specificerar grundprinciperna för finansiering av systemet för ersättning till investerare. Enligt den nya artikeln gäller särskilt

- i princip att kostnaden för finansieringssystem även i fortsättningen ska bäras av marknadsdeltagare,
- att systemen ska vara tillräckligt finansierade i förhållande till sin potentiella ansvarsskyldighet,
- att en lägsta målnivå för finansiering ska fastställas för alla system för att ge en tillräcklig finansieringsnivå. Denna målnivå ska vara fullt förhandsfinansierad. Med hänsyn till de aktuella skillnaderna på nationell nivå ska målnivån initialt nås inom en tioårsperiod.
- att ytterligare uppmaning om bidrag från organ som omfattas av systemet ska säkerställas när förhandsfinansieringen i konkreta fall inte räcker för att täcka ansvarsskyldigheten i ett system. Dessa bidrag ska dock inte äventyra stabiliteten hos medlemsstatens finansiella system.
- att systemet kan tvingas låna från andra ersättningssystem så som beskrivs närmare i punkt 4.3.7 när dessa finansieringskällor har uttömts.
- att tillgång till flera finansieringskällor måste säkerställas, inklusive krediter.
- att systemen ska offentliggöra uppgifter om sin finansieringsnivå.

Närmare beskrivningar av tillämpningen av vissa punkter kommer att anges i delegerade rättsakter som antas av kommissionen i enlighet med artikel 290 i fördraget. Detaljerna som ska offentliggöras av systemen kommer att anges i tekniska standarder från den framtida Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (ESMA)²⁸.

²⁸

I oktober 2009 antog Europeiska kommissionen ett lagförslagspaket för att förstärka övervakningen av den finansiella sektorn i Europa. Lagstiftningen innebär att en ny systemrisknämnd inrättas som ska upptäcka risker för det finansiella systemet som helhet. Den inför också ett europeiskt system för finansiell tillsyn som utgörs av nationella tillsynsorgan och tre nya europeiska tillsynsmyndigheter för banksektorn, värdepapperssektorn och försäkrings- och tjänstepensionssektorn. ESMA är en av de tre

Denna åtgärd är proportionerlig, eftersom den kommer att leda till ökad harmonisering av systemens finansiering utan att vara överdrivet preskriptiv och detaljerad utan kommer att tillåta viss flexibilitet för medlemsstaterna vid den praktiska tillämpningen av principerna. En ökad harmonisering kommer att innebära att den inre marknaden för investeringstjänster fungerar bättre i och med att skillnaderna i medlemsstaternas behandling av värdepappersföretag och investerare minskar. Dessutom minskar risken för att ett systems finansiering inte ska räcka för det ska kunna uppfylla sina åtaganden. Därmed förbättras konsumentskyddet och investerarnas förtroende för investeringstjänster.

4.3.7. *Upplåning mellan nationella system som en sista utväg - Artikel 4b*

I kombination med att enhetliga finansieringsregler införs i medlemsstaterna kommer införandet av samarbetsarrangemang mellan nationella system att förbättra investerarskyddet och öka investerarnas förtroende för investeringstjänsterna.

Systemet bygger på principen om solidaritet mellan de nationella systemen. Enligt den föreslagna artikeln införs en kreditmekanism mellan systemen som en sista utväg.

Dessa åtgärder ska ge systemen en alternativ källa till reservfinansiering, temporärt och på särskilda villkor. Åtgärderna kommer också att bidra till ett närmare förhållande och en bättre kontinuerlig samordning mellan nationella system och fungera som ett incitament för att utveckla praxis och rutiner som är mer harmoniserade. Detaljerade finansieringsprinciper och en återbetalningsskyldighet (på medellång sikt) för det lånande systemet kommer att begränsa risken för överdrivet risktagande mellan underdimensionerade och bättre finansierade system. Närmare bestämt gäller att

- systemen ska ha rätt att låna från andra system om deras medel inte räcker för att täcka deras omedelbara behov,
- en del av förhandsfinansieringen i varje ersättningssystem måste vara tillgänglig för utlåning till andra system,
- ESMA ska ta emot alla låneansökningar, bedöma om relevanta krav är uppfyllda och om så är fallet förmedla ansökan till övriga system,
- lån ska återbetalas till de utlånande systemen senast 5 år efter låneansökan. Ränta ska tas ut på lånen. Räntan ska motsvara räntesatsen för Europeiska centralbankens utlåningsfacilitet.
- kreditmekanismen ska vara begränsad till krav som omfattas av direktivet. Exempelvis ska system inte kunna låna till behov som uppstår på grund av att organ som inte omfattas av direktivet underlåter att uppfylla sina åtaganden.

europiska tillsynsmyndigheter som ingår i lagförslagspaketet. Lagförslaget finns på följande länk: http://ec.europa.eu/internal_market/finances/docs/committees/supervision/20090923/com2009_503_en.pdf.

- högst 20 procent av den andel som är avsatt för utlåning får användas för varje ärende, för att undvika att medel tillgängliga för utlåning på EU-nivå snabbt tar slut.

4.3.8. *Ersättningsgräns ("samförsäkringsprincip") – Artikel 4.4, artikel 8.1*

Enligt artikel 4.4 i direktivet om system för ersättning till investerare får medlemsstaterna begränsa ersättningens täckning till en angiven procentandel (motsvarande eller överstigande 90 procent) av en investerares krav. Detta innebär att en kund kan bli tvungen att bära en andel av förlusten (inom ersättningsgränsen). Skälet till att denna möjlighet finns i direktivet om system för ersättning till investerare var att uppmuntra investerare att vara omsorgsfulla i sitt val av värdepappersföretag²⁹. Troligen kan man dock hävda att det är orealistiskt att förvänta sig att icke-professionella investerare ska kunna förutse vilka företag som är mer eller mindre sårbara för bedrägerier eller systemfel.

Om detta alternativ stryks i artikel 4.4 ökar skyddet för investerarna enligt direktivet om system för ersättning till investerare eftersom kunderna inte längre måste bära delar av förlusten om bedrägerier förekommer på ett företag eller om andra problem uppstår med företagets system eller kontroller.

För att förbättra investerarskyddet stryks dessutom den bestämmelse som ger medlemsstaterna möjlighet att utesluta medel i andra valutor än medlemsstatens egen från ersättningssystemet. Detta ger ett bättre skydd för investerare eftersom det säkerställer att kundens medel omfattas oavsett berörd valuta.

4.3.9. *Utbetalningsfrister – Artikel 2, artikel 9.2*

Artikel 9.2 i direktivet om system för ersättning till investerare fastställer en strikt tidsgräns för gottgörelse (så snart som möjligt och senast inom tre månader). Denna tidsfrist börjar dock löpa först när "det berättigade i kravet och ett belopp" har fastställts. Tidsfristen är alltså inte kopplad till det datum när det fastställs att företaget har underlåtit att uppfylla sina åtaganden. Handläggningstiden för krav är betydligt längre än de fastställda gränserna och kan uppgå till flera år, att döma av aktuella ärenden. I praktiken dröjer det alltså länge innan en investerare får sin ersättning. Detta undergräver investerarskyddet och investerarnas förtroende.

Den föreslagna ändringen av artikel 9.2 inför skyldighet för systemen att preliminärt utbetala en del av ersättningen, baserat på en initial uppskattning av kravet, om utbetalningsfristen överskrider en angiven tidsperiod. Delbetalningens nivå ska uppgå till en tredjedel av den initiala uppskattningen av kravet. Återstoden betalas ut senare, när kravet har bekräftats fullt ut. Systemen kommer också att behöva kunna återfå preliminärt utbetalda belopp om det senare visar sig att kravet var ogiltigt.

Även artikel 2 ändras för att tydliggöra att en behörig myndighet måste avgöra huruvida ett företag inte kan uppfylla sina åtaganden gentemot investerare inom tre månader. Detta är avsett att minska oron i samband med enskilda ärenden där behöriga myndigheter skulle kunna dröja länge med att fatta beslut.

²⁹

Se skäl 13 i direktivet.

De frister som införs genom förslaget tar hänsyn till skillnaden mellan situationer som omfattas av direktivet om system för ersättning till investerare och av direktivet om system för garanti av insättningar, där förvaringsinstitut måste återbetalas inom 20 arbetsdagar från det datum då myndigheterna fattar sitt beslut om huruvida kreditinstitutioner inte kan återbetala insättningarna. När det gäller ersättningssystem krävs en längre tidsfrist för att rekonstruera en enskild investerares ställning när underliggande bedrägeri, oegentligheter eller fel i hanteringen föreligger.

4.3.10. Investerarinformation – Artikel 10.1

Artikel 10.1 i direktivet om system för ersättning till investerare kräver att medlemsstaterna säkerställer att värdepappersföretag gör information om relevanta ersättningssystem, inklusive belopp och täckning, tillgänglig för faktiska och potentiella investerare. All information ska göras tillgänglig på ett lättförståeligt sätt. Betänkligheter har dock tagits upp när det gäller hur denna bestämmelse har tillämpats i praktiken i medlemsstaterna.

Som en följd av utvidgningen av direktivets tillämpningsområde ändras artikel 10.1 så att det krävs att även chefer för fondföretag på ett klart och lättförståeligt sätt informerar investerare om vad som faktiskt täcks av systemet (t.ex. täcks normalt inte investeringsrisker). Enligt detta förslag kompletteras den befintliga skyldigheten för värdepappersföretag att tillhandahålla information om ersättningssystem till nya kunder genom att det krävs att fler uppgifter ska tillhandahållas om vad som ersätts enligt direktivet om system för ersättning till investerare och hur direktivet gäller i gränsöverskridande situationer, även för fondföretag. Särskilt kommer det att krävas att det tydligt klargörs att vissa förluster (t.ex. på grund av investeringsrisker) inte berättigar till ersättning enligt direktivet om system för ersättning till investerare.

5. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget påverkar inte unionens budget.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG om system för ersättning till investerare

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 53.1 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag³⁰,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till medlemsstaternas parlament,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande³¹,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) I en rapport som på begäran av kommissionen offentliggjordes den 25 februari 2009 av en expertgrupp på hög nivå med Jacques de Larosière som ordförande drogs slutsatsen att ramarna för tillsynen behövde stärkas för att minska risken för och svårighetsgraden av framtida finanskriser. Rapporten rekommenderade också långtgående reformer av tillsynsstrukturen för finanssektorn i Europa. Expertgruppen fann även att ett europeiskt system för finansiell tillsyn borde inrättas, med en tillsynsmyndighet för värdepapperssektorn, en för försäkrings- och tjänstepensionssektorn och en för banksektorn samt en europeisk systemrisknämnd. I sitt meddelande av den 4 mars 2009, "Främja återhämtning i Europa", föreslår kommissionen att EU:s rättsliga ram för finansiella tjänster förstärks, särskilt när det gäller skyddet för investerare. I september 2009 föreslog kommissionen lagförslagspaketet för att införa de nya myndigheterna, bland annat Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, vars uppgift särskilt ska vara att bidra till en konsekvent tillämpning av EU-lagstiftningen och bidra till upprättandet av gemensamma standarder och metoder av hög kvalitet för reglering och tillsyn.
- (2) Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG av den 3 mars 1997 om system för ersättning till investerare³² måste ändras för att förtroendet för det finansiella systemet

³⁰ EUT C , , s. .

³¹ EUT C , , s. .

ska bevaras och för att ge investerare ett bättre skydd med hänsyn till utvecklingen av EU:s lagstiftning, finansmarknadernas utveckling och de problem med tillämpningen av det direktivet som har uppstått i medlemsstaterna när värdepappersföretaget inte har kunnat återlämna tillgångar de har innehaft för kunders räkning.

- (3) Vid den tidpunkt då direktiv 97/9/EG antogs kompletterade det rådets direktiv 93/22/EEG av den 10 maj 1993 om investeringstjänster inom värdepappersområdet³³ för att säkerställa att varje medlemsstat skulle inrätta ett system för ersättning till investerare som skulle garantera en lägsta gemensam skyddsnivå, åtminstone för mindre investerare, om ett värdepappersföretag inte skulle vara i stånd att fullgöra sina skyldigheter gentemot sina kunder. När Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG³⁴ upphävde direktiv 93/22/EEG infördes samtidigt en ny förteckning över investeringstjänster och investeringsverksamheter för att hela utbudet av investerarorienterade verksamheter skulle omfattas, för att säkerställa den harmonisering som krävdes för att investerare skulle kunna erbjudas en hög skyddsnivå och för att värdepappersföretag skulle kunna erbjuda tjänster i hela EU. Därför måste direktiv 97/9/EG anpassas till direktiv 2004/39/EG för att säkerställa att systemen även i fortsättningen i tillräcklig grad omfattar tillhandahållande av alla investeringstjänster och investeringsverksamheter.
- (4) Vid den tidpunkt då direktiv 97/9/EG antogs tog direktivet hänsyn till tillämpningsområdet för och funktionen av insättningsgarantisystem enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 94/19/EG av den 30 maj 1994 om system för garanti av insättningar³⁵. Därför är det lämpligt att även i fortsättningen ta hänsyn till eventuella ändringar av direktiv 94/19/EG.
- (5) Det kan hända att investerare inte är medvetna om gränserna för värdepappersföretags auktorisationer. Därför måste investerarna skyddas i situationer när värdepappersföretag handlar i strid med sin auktorisation, särskilt när det gäller innehav av kunders tillgångar eller tillhandahållande av tjänster till en viss typ av kund i strid med villkoren för auktorisationen. Därför bör systemen omfatta kundtillgångar som i praktiken innehas av värdepappersföretag i samband med all investeringsverksamhet.
- (6) Kommissionens direktiv 2006/73/EG av den 10 augusti 2006 om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag och definitioner för tillämpning av det direktivet³⁶ tillåter att värdepappersföretag placerar finansiella instrument som de innehar för sina kunders räkning på ett konto eller konton som öppnats hos en tredje part. Den tredje parten är inte nödvändigtvis föremål för specifik reglering och övervakning. Oavsett efterlevnaden av villkoren enligt direktiv 2006/73/EG kan den tredje partens underlåtenhet påverka investerarnas rättigheter om den tredje parten inte kan återlämna de finansiella instrumenten till värdepappersföretaget. För att stärka

³² EGT L 84, 26.3.1997, s. 22.

³³ EGT L 141, 11.6.1993, s. 27.

³⁴ EGT L 145, 30.4.2004, s. 1.

³⁵ EGT L 135, 31.5.1994, s. 5.

³⁶ EGT L 241, 2.9.2006, s. 26.

investerarnas förtroende är det lämpligt att utvidga ersättningen enligt direktiv 97/9/EG, utan att det påverkar tillämpliga nationella system för ansvarsskyldighet, till ett värdepappersföretags oförmåga att återlämna kunders finansiella instrument på grund av tredje parts underlåtenhet när de finansiella instrumenten har placerats av värdepappersföretaget eller dess säkerhetsdepåhållare.

- (7) Enligt direktiv 2006/73/EG måste värdepappersföretag placera alla kundmedel som de tar emot direkt på ett eller flera konton som öppnas hos tredje part. Tredjepartsorganen får endast vara en centralbank, ett kreditinstitut, en bank som auktoriserats i ett tredje land eller en kvalificerad penningmarknadsfond. Det strikta system som säkerställs genom direktiv 2006/73/EG innebär att det inte är nödvändigt att utvidga systemets tillämpningsområde till underlåtenhet från tredje part hos vilken medlen har placerats.
- (8) Eftersom ersättningen nu är högre enligt direktiv 94/19/EG än i systemet enligt det här direktivet måste det högsta skyddet för investerare tillhandahållas i de fall då båda direktiven 94/19/EG och 97/9/EG skulle kunna omfatta tillgångar som innehas av banker. Därför bör investeraren i dessa fall ersättas enligt direktiv 94/19/EG.
- (9) För att medel som har utbetalats som ersättning ska kunna återfås bör system som betalar ut ersättning till investerare för underlåtenhet från ett förvaringsinstitut eller en tredje part ha rätt att träda i investerarens, värdepappersföretagets eller fondföretagets ställe avseende rätten till ett belopp motsvarande det som betalats ut. Detta direktiv är inte avsett att minska värdepappersföretags eller fondföretags ansvar för att återvinna tillgångar från ett förvaringsinstitut eller en säkerhetsdepåhållare.
- (10) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag)³⁷ kräver att fondföretagets tillgångar ska förvaras av ett förvaringsinstitut. Om förvaringsinstitutet eller någon av dess underdepåhållare underlåter att uppfylla sina åtaganden och inte kan återlämna de finansiella instrument som förvaras påverkar detta värdet av fondföretagets andelar eller aktier. För att öka skyddet i denna situation bör andels- och aktieinnehavare i fondföretag åtnjuta samma skyddsnivå som om de hade investerat direkt i berörda finansiella instrument, om det organ som innehar de finansiella instrumenten skulle bli oförmöget att återlämna dem. Andels- och aktieinnehavare i fondföretag bör ersättas om de har gjort en nedskrivningsförlust avseende sina andelar eller aktier. Samtidigt bör de kunna behålla andelarna eller aktierna i fondföretaget för att kunna bevara sin rätt att lösa in dem när de anser det lämpligt.
- (11) Direktiv 97/9/EG om system för ersättning till investerare utesluter redan krav som härrör från transaktioner i samband med något för vilket en fällande dom för penningtvätt har meddelats enligt direktiv Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism³⁸. Det är också lämpligt att utesluta krav på ersättning när berörda tillgångar härrör från beteenden som är förbjudna enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG av den 28

³⁷ EGT L 302, 17.11.2009, s. 32.

³⁸ EGT L 309, 25.11.2005, s. 15.

januari 2003 om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan (marknadsmissbruk)³⁹ i vilka den skadelidande har varit delaktig.

- (12) Miniminivån för ersättning fastställdes 1997 och har inte ändrats sedan dess. Denna nivå bör höjas till 50 000 euro för att ta hänsyn till utvecklingen på finansmarknaderna och av EU-lagstiftningen. Detta belopp tar hänsyn till inflationseffekterna i EU och behovet av en bättre anpassning av ersättningen till det genomsnittliga värdet av investeringar som innehas av icke-professionella kunder i medlemsstaterna. För att ge investerarna ett bättre skydd måste medlemsstaternas befintliga möjligheter att begränsa eller utesluta medel i andra valutor än medlemsstaternas från ersättningssystemens tillämpningsområde tas bort.
- (13) För att säkerställa att investerare får den ersättning som detta direktiv föreskriver och ett jämförbart investerarskydd i alla medlemsstater måste gemensamma regler införas för finansieringen av systemen. Systemen bör finansieras i förhållande till sina åtaganden. En lämplig förfinansiering bör säkerställas och systemen bör ha tillräckliga arrangemang för att bedöma och uppnå sin målfinansieringsnivå innan någon förlust som har relevans enligt direktiv 97/9/EG inträffar. En gemensam miniminivå för finansiering bör nås inom en tioårsperiod.
- (14) Vid behov bör undantagsvis begäranden om bidrag från anslutna till systemet eller tillgång till kreditkällor, till exempel affärsbanker eller offentliga institutioner på kommersiell grund, kunna användas för att i tid säkerställa täckning av behov som inte täcks av medel som har samlats in från dem som är anslutna till systemet innan förlusten inträffade.
- (15) Systemens funktionssätt skiljer sig avsevärt mellan medlemsstaterna och detta direktiv syftar till ökad harmonisering samtidigt som medlemsstaterna har kvar viss flexibilitet när det gäller detaljorganisationen av systemen. Kommissionen bör vara behörig att anta delegerade akter om vissa nödvändiga egenskaper hos systemens funktionssätt enligt artikel 290 i fördraget. Särskilt bör delegerade akter antas när det gäller metoden för att fastställa systemens potentiella ansvarsskyldighet, alternativa finansieringsarrangemang som system måste ha för att vid behov kunna erhålla kortfristig finansiering, kriterier för att bestämma bidragen från organ som omfattas av systemen och vilka faktorer som måste beaktas vid bedömning av om ytterligare bidrag kan äventyra stabiliteten hos en medlemsstats finansiella system. För att det ska gå att fastställa villkoren för tillämpning av bestämmelserna om finansiering av systemen bör Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, som inrättas genom Europaparlamentets och rådets förordning .../... [ESMA]⁴⁰ utveckla tekniska standarder för de uppgifter som ska offentliggöras av systemen.
- (16) För att säkerställa att investerarna får ersättning i god tid bör en sista utväg i form av en kreditmekanism mellan de nationella systemen i EU införas. Kreditmekanismen bör innebära att system i undantagsfall kan låna medel från andra system om de tillfälligt saknar finansiering. Därför ska en andel av förhandsfinansieringen för varje system finnas tillgänglig för utlåning till andra system.

³⁹ EGT L 96, 12.4.2003, s. 16.

⁴⁰ EUT L ...

- (17) Kreditmekanismen bör inte inkräkta på medlemsstaternas skatteansvar. De lånande systemen ska kunna utnyttja den kreditmöjlighet som föreskrivs i detta direktiv efter att ha uttömt medel som har samlats in för att nå målnivån för finansiering och ytterligare begäranden om bidrag från systemets medlemmar. ESMA bör respektera att system för ersättning till investerare övervakas av medlemsstaterna, men bör bidra till uppnåendet av målet genom att göra det lättare för investeringsfirmor och för fondföretag att genomföra sin verksamhet, samtidigt som investerare garanteras effektivt skydd. I detta syfte bör ESMA bekräfta att villkoren för lån mellan system för ersättning till investerare enligt detta direktiv är uppfyllda och inom ramen för de stränga gränser som anges i detta direktiv ange de belopp som varje system lånar ut, den ursprungliga räntan samt lånets löptid. I detta sammanhang bör ESMA också samla information om system för ersättning till investerare, och särskilt om mängden täckta medel och finansiella instrument i varje system, enligt bekräftelse från de behöriga myndigheterna. ESMA bör informera de övriga systemen för ersättning till investerare om deras skyldighet att låna ut.
- (18) För att förenkla låneprocessen om mer än ett system finns i en medlemsstat ska medlemsstaten utse ett system som fungerar som utlånande system för den medlemsstaten och underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om detta. Kreditmöjligheten ska vara begränsad till att täcka ersättning enligt direktiv 97/9/EG.
- (19) Det måste säkerställas att allmänna medel som finns tillgängliga för utlåning kan användas för att tillmötesgå flera ansökningar från lånande system. Därför får inget lån överstiga en förutbestämd gräns för medel som är tillgängliga för utlåning.
- (20) För att skynda på ersättningsförfarandet bör en behörig myndighet så snabbt som möjligt fastställa om ett värdepappersföretag inte kan uppfylla åtaganden som uppkommer genom investerares krav.
- (21) De förfaranden som krävs för att fastställa det berättigade i kravet och ett belopp för ersättningen, vilka ofta beror på nationella lagar och andra författningar om insolvens, kan orsaka långa fördröjningar av utbetalningarna till investerare. För att förkorta utbetalningsfristerna i system eller situationer när det berättigade i kravet och beloppet beror på insolvensförfaranden eller rättsliga förfaranden som rör de organ som inte uppfyller sina åtaganden måste det säkerställas att systemen kan delta i förfarandena. Dessutom bör en preliminär utbetalning av en delersättning föreskrivas vid utbetalningsfrister som överstiger tolv månader för att investerare ska kunna få en del av den ersättning de begär. Det bör finnas mekanismer för att återlämna pengarna till systemet om det fastställs att kravet inte var berättigat.
- (22) Enligt direktiv 97/9/EG får medlemsstaterna utesluta professionella och institutionella investerare från systemen, men den relevanta förteckningen är inte anpassad till klassificeringen av kunder hos värdepappersföretag i direktiv 2004/39/EG. För att säkerställa överensstämmelse mellan direktiven 97/9/EG och 2004/39/EG, för att förenkla ersättningssystemens bedömning och för att begränsa möjligheterna till uteslutning när det gäller företag till endast stora företag bör direktiv 97/9/EG hänvisa till investerare som betraktas som professionella kunder enligt direktiv 2004/39/EG.
- (23) Kommissionen bör ges behörighet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 290 i fördraget. Särskilt bör delegerade akter antas när det gäller fastställande av den metod

för beräkning av målnivån för finansiering som ska införas av systemen och ändring av denna målnivå, procentandelen av det fastställda taket för medel som ska finnas tillgängliga för utlåning mellan nationella system för ersättning, förfarandet för att hantera investerares fordringar och de tekniska kriterierna för beräkning av förluster för fondföretag under de omständigheter som omfattas av detta direktiv. Kommissionen bör också ges behörighet att genom delegerade akter ändra den procentandel av medlen som finns tillgängliga för utlåning, med hänsyn till utvecklingen på finansmarknaderna.

(24) Direktiv 97/9/EG bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1
Ändringar av direktiv 97/9/EG

Direktiv 97/9/EG ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 1 ska ändras på följande sätt:

(a) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. *investeringsverksamhet*: investeringstjänster och investeringsverksamheter såsom dessa begrepp definieras i artikel 4.1.2 i direktiv 2004/39/EG samt den tjänst som avses i punkt 1 i avsnitt B i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG(*).

* EUT L 45, 16.2.2005, s. 18.”

(b) Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. *investerare*: i förhållande till investeringsverksamhet, en person som har anförtrott pengar eller instrument till en investeringsverksamhet och, i förhållande till fondföretags verksamhet, en andels- eller aktieinnehavare i ett fondföretag (nedan kallad andelsinnehavare).”

(c) Punkt 7 ska ersättas med följande:

”7. *behöriga myndigheter*: de myndigheter som definieras i artikel 4.1.22 i direktiv 2004/39/EG och i artikel 2.1 h i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG(*).

Där det i detta direktiv hänvisas till [ESMA-förordningen] ska system för ersättning till investerare för denna förordnings syften anses vara behöriga myndigheter enligt artikel 2.3. i [ESMA-förordningen].

* EUT L 302, 17.11.2009, s. 32.”

(d) Följande punkter 8 till 11 ska läggas till:

”8. *fondföretag*: ett företag enligt definitionen i artikel 1.2 och artikel 1.3 i direktiv 2009/65/EG.”

”9. *förvaringsinstitut*: i förhållande till fondföretagsverksamhet, en institution enligt definitionen i artikel 2.1 a i direktiv 2009/65/EG.”

”10. *tredje part*: i förhållande till investeringsverksamhet, en institution hos vilken ett värdepappersföretag har placerat finansiella instrument som företaget innehar för sina kunders räkning så som beskrivs i artikel 17 i direktiv 2006/73/EG eller hos vilka en sådan institution har slutförvarat de finansiella instrumenten; i förhållande till ett fondföretag, en institution till vilken ett fondföretags förvaringsinstitut har anförtrott tillgångar för fondföretagets räkning.”

”11. *lågrisktillgångar*: tillgångar som faller inom någon av de kategorierna inom första och andra kategorin i tabell 1 i punkt 14 i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG(*) men som utesluter tillgångar som definieras som kvalificerade poster i punkt 15 i den bilagan.

* EUT L 177, 30.6.2006, s. 201. ”

(e) Följande punkt 2 ska läggas till:

”2. De bestämmelser i detta direktiv som gäller investeringsverksamhet ska gälla förvaltningsbolag som auktoriserats enligt direktiv 2009/65/EG, när deras auktorisation även omfattar de tjänster som listas i artikel 6.3 i det direktivet.”

2. Artikel 2 ska ändras på följande sätt:

(a) I punkt 1 ska första stycket ersättas med följande:

”1. Varje medlemsstat ska säkerställa att ett eller flera system för ersättning till investerare införs och officiellt erkänns inom dess territorium. Förutom under sådana omständigheter som avses i andra stycket och i artikel 5.3, får inget värdepappersföretag som är auktoriserat i medlemsstaten eller fondföretag som är auktoriserat i medlemsstaten bedriva investeringsverksamhet eller verksamhet som fondföretag om det inte är anslutet till ett sådant system.”

(b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Ett system ska omfatta investerare i förhållande till investeringsverksamhet enligt artikel 4 när något av följande villkor först har uppfyllts:

- (a) De behöriga myndigheterna har konstaterat att ett värdepappersföretag för närvarande och av skäl som direkt hör samman med dess finansiella ställning eller den finansiella ställningen för en tredje part hos vilken värdepappersföretaget har placerat finansiella instrument verkar sakna förmåga att kunna uppfylla sina förpliktelser med anledning av investerarnas krav och att denna oförmåga inte endast är tillfällig.
- (b) En rättslig myndighet har av orsaker som direkt hör samman med ett värdepappersföretags finansiella ställning eller den finansiella ställningen för en tredje part hos vilken värdepappersföretaget har placerat

finansiella instrument meddelat ett avgörande som innebär att investerares möjlighet att framställa krav mot företaget eller företags möjlighet att framställa krav mot tredje part tillfälligt upphävs.

Medlemsstaterna ska säkerställa att behöriga myndigheter gör det konstaterande som avses i punkt a i första stycket så snart som möjligt och under alla omständigheter inom tre månader efter det att de har blivit medvetna om att ett värdepappersföretag inte har uppfyllt sina förpliktelser som härrör från investerares krav."

(c) Följande punkter 2a, 2b och 2c ska införas:

"2a. Det skydd som avses i punkt 2 ska tillhandahållas enligt rättsliga och avtalsmässiga villkor tillämpliga på krav som härrör från ett värdepappersföretags oförmåga att

- (a) betala tillbaka pengar som tillkommer eller tillhör investerare och som innehas för deras räkning i samband med investeringsverksamhet, eller
- (b) till investerare lämna tillbaka finansiella instrument som tillhör dem och som innehas, handhas eller förvaltas för deras räkning i samband med investeringsverksamhet.

Medlemsstaterna ska säkerställa att systemen ger skydd när finansiella instrument eller pengar innehas, handhas eller förvaltas för en investerares räkning, oavsett vilken typ av investeringsverksamhet företag utför och oavsett om företaget handlar i enlighet med någon begränsning som anges i dess auktorisation.

2b. Ett system ska också skydda andelsinnehavare i fondföretag i enlighet med artikel 4 när något av följande villkor först är uppfyllt:

- (a) Den behöriga myndigheten har konstaterat att ett förvaringsinstitut eller en tredje part till vilken fondföretagets tillgångar har anförtratts av orsaker som direkt hör samman med förvaringsinstitutets eller den tredje partens finansiella ställning inte kan uppfylla sina åtaganden gentemot ett fondföretag och att denna oförmåga inte endast är tillfällig.
- (b) En rättslig myndighet har av orsaker som direkt hör samman med den finansiella ställningen för det förvaringsinstitut eller den tredje part till vilken fondföretagets tillgångar har anförtratts meddelat ett avgörande som innebär att fondföretagets möjlighet att framställa krav mot förvaringsinstitutet eller den tredje parten tillfälligt upphävs.

Medlemsstaterna ska säkerställa att behöriga myndigheter gör det konstaterande som avses i punkt a i första stycket så snart som möjligt och under alla omständigheter inom tre månader efter det att de först har blivit medvetna om att ett förvaringsinstitut eller en tredje part till vilken fondföretagets tillgångar har anförtratts inte har uppfyllt sina förpliktelser som härrör från fondföretagets krav.

2c. Det skydd som avses i punkt 2b ska tillhandahållas i enlighet med de rättsliga och avtalsmässiga villkor som gäller för ett krav från en andelsinnehavare i ett fondföretag på grund av nedskrivning av fondföretagsandelens värde på grund av

oförmåga hos förvaringsinstitutet eller den tredje part till vilken fondföretagets tillgångar har anförtrotts att

- (a) betala tillbaka pengar som tillkommer eller tillhör fondföretaget och som innehas för dess räkning i samband med fondföretagsverksamhet, eller
- (b) till fondföretaget lämna tillbaka finansiella instrument som tillhör detta och som innehas eller handhas för dess räkning i samband med fondföretagsverksamhet.”

(f) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. Sådana krav som avses i punkt 2a på ett kreditinstitut som i en viss medlemsstat skulle kunna ge ersättning både enligt det här direktivet och enligt direktiv 94/19/EG ska hanteras enligt direktiv 94/19/EG. Inget krav ska kunna ge ersättning mer än en gång enligt dessa direktiv.”

3. Artikel 3 ska ersättas med följande:

”Artikel 3

Krav som härrör från transaktioner i samband med något för vilket en fällande dom för penningtvätt har meddelats, enligt definition i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG(*), eller som härrör från beteende som är förbjudet enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG(**) ska uteslutas från ersättning enligt system för ersättning till investerare.

* EUT L 309, 25.11.2005, s. 15.

** EUT L 96, 12.4.2003, s. 16.”

4. Artikel 4 ska ändras på följande sätt:

- (a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Medlemsstaterna ska säkerställa att systemen tillhandahåller ett skydd som uppgår till 50 000 euro per investerare vad gäller krav som avses i artikel 2.2a eller 2.2c.

Medlemsstater som tillhandahåller skydd för mer än 50 000 euro när detta direktiv antas får behålla den skyddsnivån i högst tre år från det att tidsfristen för införlivande av detta direktiv har löpt ut. Därefter ska dessa medlemsstater säkerställa att skyddsnivån är 50 000 euro.

Medlemsstater som omräknar beloppen i euro till sina nationella valutor ska initialt använda den växelkurs som gäller den dag då detta direktiv träder i kraft.

Medlemsstaterna får avrunda de belopp som erhålls genom omräkningen, förutsatt att avrundningen inte överstiger 2 500 euro.

Utan att det påverkar fjärde stycket ska medlemsstaterna justera de skyddsnivåer som omräknas till annan valuta justeras till det belopp som avses i denna punkt vart femte år. Medlemsstaterna kan efter samråd med kommissionen genomföra tidigare justeringar av skyddsnivåerna i fall av oförutsedda händelser som fluktuationer i växelkursen.

- (b) Följande punkt ska införas som punkt 1a:

”1a. Kommissionen får genom delegerade akter justera det belopp som avses i punkt 1, med hänsyn till följande parametrar:

(a) Inflationen i Europeiska unionen, på grundval av förändringar av det harmoniserade konsumentprisindex som offentliggörs av Europeiska kommissionen.

(b) Det genomsnittliga belopp för medel och finansiella instrument som innehas av värdepappersföretag för icke-professionella investerares räkning.”

- (c) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. En medlemsstat får föreskriva att vissa investerare ska uteslutas från skydd genom systemen för sådana krav som avses i artikel 2.2a eller 2.2c eller att dessa investerare ska beviljas en lägre skyddsnivå. Dessa undantag finns angivna i bilaga I.”

(d) Artikel 4 ska utgå.

5. Följande artiklar ska införas som artiklarna 4a och 4b:

"Artikel 4a

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att systemen för ersättning innehåller lämpliga delsystem för att fastställa deras potentiella ansvarsskyldighet. Medlemsstaterna ska säkerställa att finansieringen av system för ersättning står i proportion till systemens ansvarsskyldighet.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att varje system fastställer en målnivå för finansiering på minst 0,5 procent av värdet av de medel och finansiella instrument som innehas, handhas eller förvaltas av värdepappersföretag eller fondföretag och omfattas av skyddet från system för ersättning till investerare. Värdet av de medel och finansiella instrument som omfattas av skyddet ska beräknas varje år den 1 januari.

Kommissionen ska genom delegerade akter i enlighet med artikel 13a och på de villkor som anges i artiklarna 13b och 13c anta åtgärder för att fastställa metoden för den beräkning av värdet av medel och finansiella instrument som omfattas av skyddet från systemen för ersättning till investerare som används för att fastställa systemens finansieringsnivå och ändra målnivån för finansiering med hänsyn till utvecklingen på finansmarknaderna.

3. Målnivån för finansiering ska vara finansierad före och oberoende av händelser som har relevans enligt artikel 2.2 eller artikel 2.2b. Medlemsstaterna ska säkerställa att finansieringsnivån för varje system nås inom en tioårsperiod från det att detta direktiv har trätt i kraft och att varje system antar och följer en lämplig plan för att uppfylla detta mål.

Bidrag som insamlas för att uppnå målnivån för finansiering ska endast investeras i kontantdepositioner och lågrisktillgångar med en återstående löptid på 24 månader eller mindre som kan avvecklas inom en tidsperiod som inte överstiger en månad.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att systemen begär extra bidrag från systemets medlemmar i det fall målnivån för finansiering är otillräcklig för betalning av sådana ersättningskrav som avses i artikel 9.2. Dessa ytterligare bidrag ska inte överstiga 0,5 procent av de skyddade medel och finansiella instrument som avses i punkt 2 i den här artikeln. Dessa ytterligare bidrag ska inte äventyra det finansiella systemets stabilitet i den berörda medlemsstaten och ska bygga på överkomlighetskriterier.
5. Medlemsstaterna ska säkerställa att systemen har tillräckliga alternativa finansieringsarrangemang för att kunna erhålla kortfristig finansiering för att tillgodose krav på systemet när det förfinansierade beloppet har uttömts. Dessa arrangemang kan inkludera kreditmöjligheter från affärsbanker. De kan också inkludera kreditmöjligheter från offentliga institutioner, förutsatt att dessa möjligheter bygger på kommersiella grunder.
6. Medlemsstaterna ska säkerställa att kostnaden för finansiering av systemen slutligen bärs i förhållande till värdepappersföretags eller utomstående säkerhetsdepåhållares investeringsverksamhet som omfattas av systemet och i förhållande till fondföretags

eller deras förvaringsinstituts eller tredje parter fondföretagsverksamhet som omfattas av systemet. Regelbundna bidrag ska samlas in årligen.

7. Medlemsstaterna ska årligen informera ESMA om målnivån för finansiering enligt punkt 2 och finansieringsnivån enligt punkt 3 för systemen i de respektive medlemsstaterna. Denna information ska bekräftas av de behöriga myndigheterna och tillsammans med denna bekräftelse skickas till ESMA inom 30 dagar från varje årsslut.

Medlemsstaterna ska säkerställa att den information som avses i första stycket offentliggörs på systemens webbplatser minst en gång per år.

8. Medlemsstaterna ska säkerställa att 10 procent av det förhandsfinansieringsbelopp för systemen som avses i artikel 4a.2 finns tillgängligt för utlåning till andra system på de villkor som fastställs i artikel 4c.

Kommissionen får genom delegerade akter i enlighet med artikel 13a och på villkoren i artiklarna 13b och 13c ändra den procentandel av förhandsfinansieringsbeloppet som ska finnas tillgänglig för utlåning till andra system, med hänsyn till utvecklingen på finansmarknaderna.

9. Kommissionen kan genom delegerade akter enligt artikel 13a och på villkoren i artiklarna 13b och 13c anta åtgärder för att fastställa

- (a) metoden för att bestämma systemens potentiella ansvarsskyldighet enligt punkt 1,
- (b) de alternativa finansieringsarrangemang som krävs för systemen för att dessa vid behov ska kunna erhålla kortfristig finansiering,
- (c) de faktorer som ska beaktas vid bedömning av huruvida de ytterligare bidrag som avses i punkt 4 riskerar att äventyra stabiliteten hos en medlemsstats finansiella system.
- (d) de kriterier som ska användas för att bestämma bidragen från organ som skyddas enligt punkt 6,

10. För att garantera enhetliga villkor för tillämpning av punkt 7.2 ska Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning .../...(*) [ESMA] (nedan kallad ESMA) utveckla förslag till tekniska standarder för de uppgifter som systemen ska offentliggöra.

ESMA ska överlämna de förslag på tekniska standarder som avses i första stycket till kommissionen senast den 31 december 2012.

Kommissionen kan anta de förslag till tekniska standarder som avses i första stycket i enlighet med det förfarande som anges i artikel 7e i förordning .../... [ESMA].

Artikel 4b

1. Ett system ska ha rätt att låna från alla andra system som avses i artikel 2 i Europeiska unionen, förutsatt att alla nedanstående villkor uppfylls:

- (a) Det lånande systemet är oförmöget att uppfylla sina åtaganden enligt artikel 2.2a eller artikel 2.2c på grund av tidigare utbetalningar som har gjorts för att uppfylla dessa åtaganden.

- (b) Den situation som avses i punkt a i detta stycke beror på brist på finansiering enligt artikel 4a.3.

- (c) Det lånande systemet har tillgripit de extra bidrag som avses i artikel 4a.4.

- (d) Det lånande systemet har gjort det rättsliga åtagandet att lånade medel kommer att användas för att ersätta krav enligt artikel 2.2a och artikel 2.2c.

- (e) Ett system som inte har återbetalat ett lån till andra system enligt denna artikel ska varken låna till eller låna från andra system.

- (f) Det lånande systemet ska ange den begärda lånesumman.

- (g) Det lånande systemet ska utan dröjsmål underrätta ESMA och staterna om skälet till att villkoren ovan är uppfyllda och att penningssumman begärs.

Det belopp som avses i punkt f i första stycket ska fastställas på följande sätt:

[kravbelopp som ska betalas enligt artikel 2.2a och artikel 2.2c] – [finansieringsnivå enligt artikel 4a.7] + maximalt belopp för extra bidrag enligt artikel 4a.4]

Övriga system ska fungera som utlånande system. För detta ändamål ska medlemsstater i vilka mer än ett system finns utse ett system som utlånande system för den medlemsstaten och underrätta ESMA om detta. Medlemsstaterna får besluta om och hur det utlånande systemet ska få ersättning från andra system i samma medlemsstat.

2. Följande villkor ska gälla för lånet:

- (a) Med förbehåll för den gräns som fastställs i följande stycke ska varje system låna ett belopp som står i proportion till beloppet av skyddade medel och finansiella instrument i varje system utan hänsyn till det lånande systemet. Beloppen ska beräknas utifrån de senaste uppgifter som avses i artikel 4a.2.

- (b) Det lånande systemet ska återbetala lånet senast efter fem år. Det får återbetala lånet genom årliga amorteringar. Ränta ska erläggas endast vid tidpunkten för återbetalning.

- (c) Ränta ska tas ut motsvarande räntesatsen för Europeiska centralbankens utlåningsfacilitet under kreditperioden.

Det totala belopp som lånas ut till varje lånande system ska inte överstiga 20 procent av det totala belopp för medel tillgängliga på EU-nivå för utlåning som avses i artikel 4a.8.

3. ESMA ska bekräfta att de krav som avses i punkt 1 är uppfyllda, ange lånebeloppet för varje system beräknat enligt punkt 2 a och den initiala räntesatsen enligt punkt 2 c ovan samt lånets löptid.

ESMA ska överföra bekräftelsen tillsammans med de uppgifter som avses i punkt g till de utlånande systemen. Dessa ska motta bekräftelsen och uppgifterna inom 15 arbetsdagar. De utlånande systemen ska utan dröjsmål, men senast inom ytterligare 15 arbetsdagar efter mottagandet, effektuera utbetalning av lånet till det lånande systemet.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att de bidrag som tas upp av det lånande systemet räcker för att ersätta det lånade beloppet och så snart som möjligt, och senast inom en tioårsperiod efter mottagande av lånet, återetablera målnivån.
5. För att underlätta ett effektivt samarbete mellan system för ersättning till investerare ska systemen, eller i tillämpliga fall behöriga myndigheter, ha skriftliga samarbetsavtal. Dessa avtal ska ta hänsyn till de villkor som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG(**).

ESMA ska underrättas om att sådana avtal som avses i punkt 1 finns och om deras innehåll. ESMA kan utfärda yttranden om sådana avtal enligt [artikel 6.2 f och artikel 19 i ESMA-förordningen]. Om behöriga myndigheter eller system inte kan nå en överenskommelse eller om en tvist uppkommer om tolkningen av ett sådant avtal ska ESMA lösa tvisten i enlighet med [artikel 11 i ESMA-förordningen].

Frånvaron av sådana avtal som avses i punkt 1 ska inte påverka krav från investerare enligt artikel 2.2a eller artikel 2.2c

* EUT L ...

** EGT L 84, 26.3.1997, s. 22.

6. Artiklarna 5 och 6 ska ersättas med följande:

”Artikel 5

1. Om ett värdepappersföretag, ett fondföretag, ett förvaringsinstitut eller en tredje part som enligt artikel 2.1 är skyldigt att vara anslutet till ett system inte uppfyller de förpliktelser som åligger det i egenskap av medlem i detta system, ska de behöriga myndigheter som har utfärdat auktorisationen för värdepappersföretaget eller fondföretag underrättas, och, i samarbete med ersättningssystemet, vidta alla lämpliga åtgärder, inklusive användande av sanktioner, för att säkerställa att värdepappersföretaget, fondföretaget, förvaringsinstitutet eller den tredje parten uppfyller sina förpliktelser.
2. Om de åtgärder som avses i punkt 1 inte leder till att värdepappersföretaget, fondföretaget, förvaringsinstitutet eller den tredje parten uppfyller sina förpliktelser, kan systemet med de behöriga myndigheternas uttryckliga samtycke och med minst tolv månaders frist, meddela att det ämnar utesluta värdepappersföretaget, fondföretaget, förvaringsinstitutet eller den tredje parten från medlemskap i systemet. Skyddet enligt artikel 2.2a och 2.2c ska fortsätta att gälla för investeringsverksamhet

eller fondföretagsverksamhet som utförts under denna period. Om värdepappersföretaget, fondföretaget, förvaringsinstitutet eller den tredje parten vid fristens utgång inte har uppfyllt sina förpliktelser kan ersättningssystemet, efter att återigen ha inhämtat de behöriga myndigheternas uttryckliga samtycke, genomföra uteslutningen.

3. Ett värdepappersföretag, ett fondföretag, ett förvaringsinstitut eller en tredje part som har uteslutits från ett system för ersättning till investerare får fortsätta tillhandahålla investeringstjänster eller sin fondföretagsverksamhet eller anförtros investerares och fondföretags finansiella instrument på följande villkor:
 - a) Om företaget, innan det uteslöts, hade vidtagit andra åtgärder för att garantera ett skydd för investerare och fondföretag som är åtminstone likvärdigt med det officiellt godkända systemet och att egenskaperna hos sådana alternativa ersättningsarrangemang är likvärdiga med egenskaperna hos det officiellt erkända systemet.
 - b) Om den behöriga myndighet som är ansvarigt för utfärdandet av värdepappersföretagets eller fondföretagets tillstånd har bekräftat att villkoren i led a är uppfyllda.
4. Om ett värdepappersföretag eller ett fondföretag som har föreslagits för uteslutning enligt punkt 2 inte kan vidta andra åtgärder som uppfyller de villkor som anges i punkt 3, ska de behöriga myndigheter som utfärdade dess auktorisation
 - (a) omedelbart återkalla auktorisationen för det värdepappersföretag för vilket myndigheten har utfärdat den,
 - (b) omedelbart återkalla auktorisationen för det fondföretag för vilket myndigheten har utfärdat den.
5. Om ett förvaringsinstitut eller en tredje part som har föreslagits för uteslutning enligt punkt 2 inte kan vidta andra åtgärder som uppfyller de villkor som anges i punkt 3, får förvaringsinstitutet eller den tredje parten inte anförtros investerares eller fondföretagets tillgångar.”

Artikel 6

Skyddet enligt artikel 2.2a och 2.2c ska fortsätta att gälla efter det att värdepappersföretagets eller fondföretagets auktorisation återkallats för investeringsverksamhet som utförts fram till tidpunkten för återkallandet.

- (7) Artiklarna 8 och 9 ska ersättas med följande:

”Artikel 8

1. Det skydd som avses i artikel 4.1 och 4.3 ska tillämpas på investerarens sammanlagda krav på samma värdepappersföretag eller samma fondföretag enligt detta direktiv, oavsett antalet konton, valuta och lokalisering inom EU.

2. Varje investerares andel i en gemensam investeringsverksamhet ska tas med i beräkningen av det skydd som avses i artikel 4.1 och 4.3.

Om särskilda bestämmelser saknas, skall krav fördelas lika mellan investerarna.

Medlemsstaterna kan besluta att krav som hänför sig till en gemensam investeringsverksamhet som två eller flera personer är berättigade till som medlemmar i ett kompanjonskap, en sammanslutning eller en gruppering av liknande natur, som inte är en juridisk person, kan läggas samman och behandlas som om de kom från en investering gjord av en enda investerare vid beräkning av de beloppsgränser som anges i artikel 4.1 och 4.3.

3. Om inte investeraren är berättigad till de innehavda medlen eller värdepapperen, ska den person som är faktiskt berättigad erhålla ersättningen, förutsatt att den personen har blivit identifierad eller kan identifieras före dagen för det konstaterande eller det avgörande som avses i artikel 2.2 och 2.2b.

Om flera personer är berättigade ska, då de beloppsgränser som anges i artikel 4.1 och 4.3 beräknas, hänsyn tas till vars och ens andel enligt de för förvaltningen av medlen eller värdepapperen gällande arrangemangen.

Artikel 9

1. I ersättningssystemet ska lämpliga åtgärder vidtas för att informera investerare om det konstaterande eller det avgörande som avses i artikel 2.2 och 2.2b, om de ska få ersättning, betala ut denna till dem så snart som möjligt. Systemet får fastställa en tidsfrist inom vilken investerare ska inkomma med sina krav. Denna period får inte vara kortare än fem månader från dagen för det konstaterande eller avgörande som avses i artikel 2.2 och 2.2b eller från dagen när konstaterandet eller avgörandet offentliggörs.

Att en sådan tidsfrist har löpt ut får inte åberopas av systemet i syfte att vägra en investerare skydd, när denne varit oförmögen att i tid framföra sina anspråk.

2. I systemet ska ersättning med anledning av investerares krav kunna betalas ut så fort som möjligt och senast inom tre månader från det att det berättigade i kravet och ett belopp har fastställts.

Under exceptionella omständigheter får ett ersättningssystem ansöka hos den behöriga myndigheten om en förlängning av tidsfristen. Ingen sådan förlängning får överstiga tre månader. Behöriga myndigheter ska omedelbart underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om förlängningar som beviljas ersättningssystem och de omständigheter som motiverar sådana förlängningar.

Medlemsstaterna ska säkerställa att ersättningssystem kan delta i insolvensförfaranden eller rättsliga förfaranden som kan ha relevans för att fastställa det berättigade i kravet och kravbeloppet.

Tredje stycket ska inte hindra system från att anta andra metoder för att fastställa det berättigade i ett krav.

Om slutbetalning inte har gjorts inom nio månader från det konstaterande eller det avgörande som avses i artikel 2.2 eller 2.2b ska medlemsstaterna säkerställa att systemet föreskriver att en preliminär delutbetalning ska göras av minst en tredjedel av kravet, baserat på en initial uppskattning av kravet. Återstoden ska utbetalas inom den period som fastställs i första stycket i denna punkt efter att det berättigade i kravet och kravbeloppet slutligen har fastställts. Medlemsstaterna ska säkerställa att systemet har medel för att återvinna preliminärt utbetalda belopp om det fastställs att kravet inte var berättigat.

Kommissionen ska anta genomförandeåtgärder, genom delegerade akter i enlighet med artikel 13a och i enlighet med bestämmelserna i artikel 13b och 13c, för att närmare ange förfarandet för att hantera krav från investerare och tekniska kriterier för att beräkna nedskrivningsförlusten avseende andelar i fondföretag som en följd av de händelser som anges i artikel 2.2b och 2.2c.

3. Om en investerare eller en annan person som är berättigad till eller har ett intresse i en investeringsverksamhet har anklagats för en lagöverträdelse som har samband med penningtvätt enligt definitionen i artikel 1 i direktiv 2005/60/EG eller är föremål för en rättslig process för överträdelse enligt direktiv 2003/6/EG, kan ersättningssystemet tillfälligt inhibera alla betalningar i väntan på domstolens dom, oavsett den tidsfrist som fastställs i punkt 2.

- (8) Artikel 10.1 ska ersättas med följande:

"1. Medlemsstaterna ska säkerställa att varje värdepappersföretag eller fondföretag vidtar lämpliga åtgärder för att ge personer som redan har gjort eller avser att göra investeringar tillgång till den information som de behöver för att avgöra vilket system för ersättning till investerare som värdepappersföretaget eller fondföretaget och dess filialer är anslutna till inom Europeiska unionen eller vilka andra alternativa åtgärder som har vidtagits enligt artikel 2.1 andra stycket eller artikel 5.3. Investerarna ska informeras om bestämmelserna för investerarskyddssystemet eller andra alternativa åtgärder som har vidtagits, inklusive nivån på och omfattningen av det skydd som ersättningssystemet ger och andra bestämmelser som medlemsstaterna fastställt enligt artikel 2.3. Informationen ska göras tillgänglig på ett lättförståeligt sätt.

På begäran ska information också ges om villkoren för ersättning och de formaliteter som ska uppfyllas för att ersättning skall erhållas.

Den information som tillhandahålls ska vara rättvisande, tydlig och får inte vara vilseledande. Särskilt gäller att den ska förklara vilka situationer och krav som omfattas av det relevanta ersättningssystemet och hur systemet tillämpas i gränsöverskridande situationer. Denna information ska även ge exempel på situationer och krav som inte omfattas av skydd enligt systemet.

- (9) Artikel 12 ska ersättas med följande:

"Artikel 12

1. Utan att det påverkar eventuella andra rättigheter enligt nationell lagstiftning ska system som betalar ut ersättning till investerare vara berättigade att vid

likvidationsförfaranden träda i investerarnas ställe avseende rätten till ett belopp motsvarande det som betalas ut.

2. Vid förlust på grund av den finansiella ställningen för en tredje part som innehar finansiella instrument som tillhör en investerare i samband med investeringsverksamhet enligt artikel 2.2 ska system som gör utbetalningar för att ersätta investerare vara berättigade att vid likvidationsförfarandet träda i investerarnas ställe avseende rätten till ett belopp motsvarande det som betalas ut.
 3. Vid förluster enligt artikel 2.2c på grund av den finansiella ställningen hos ett förvaringsinstitut eller en tredje part till vilken fondföretagets tillgångar har anförtrotts, ska system som gör utbetalningar för att ersätta andelsinnehavare i fondföretag vara berättigade att vid likvidationsförfarandet träda i andelsinnehavarnas ställe avseende rätten till ett belopp motsvarande det som betalas ut.
 4. Om den tredje part som innehar finansiella instrument som tillhör en investerare i samband med investeringsverksamhet eller det förvaringsinstitut eller den tredje part till vilken fondföretagets tillgångar har anförtrotts är lokaliserad i ett tredje land i vilket rättssystemet inte tillåter att systemet träder i värdepappersföretagets eller fondföretagets ställe, ska medlemsstaterna säkerställa att värdepappersföretaget eller fondföretaget till systemet återlämnar belopp motsvarande deras utbetalningar i det fall de mottar något belopp vid likvidationsförfarandet.”
- (10) Följande artiklar 13a, 13b och 13c ska införas:

"Artikel 13a

1. Rätten att anta delegerade akter som nämns i artikel 4a.2, 4a.8, 4a.9 och artikel 9.2 ska tills vidare delegeras till kommissionen.
2. När kommissionen antagit en delegerad akt, ska den samtidigt underrätta Europaparlamentet och rådet.
3. Kommissionens rätt att anta delegerade akter gäller på de villkor som fastställs i artiklarna 13b och 13c.

Artikel 13b

1. Delegeringen av de befogenheter som avses i artikel 4a.2, 4a.8, 4a.9 och artikel 9.2 får återkallas av Europaparlamentet eller rådet.
2. Den institution som inlett ett internt förfarande för att besluta om återkallande av delegering ska sträva efter att underrätta den andra institutionen och kommissionen inom rimlig tid innan ett slutligt beslut fattas, och ange vilka delegerade befogenheter som återkallas och skälen därtill.
3. Beslutet om återkallande avslutar delegeringen av de befogenheter som anges i beslutet. Beslutet ska få omedelbar verkan, eller vid ett senare angivet datum.

Beslutet påverkar inte sådana delegerade akter som redan trätt i kraft. Beslutet ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 13c

1. Europaparlamentet och rådet får göra invändning mot en delegerad akt inom två månader från den dag akten överlämnats till dem. På Europaparlamentets eller rådets initiativ får fristen förlängas med en månad.
2. Om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar inom denna period ska den delegerade akten offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* och ska träda i kraft på det datum som anges däri.

Den delegerade akten kan offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* och träda i kraft innan denna period löper ut, förutsatt att både Europaparlamentet och rådet har underrättat kommissionen om att de inte har för avsikt att göra invändningar.

3. Om Europaparlamentet eller rådet invänder mot en delegerad akt, får den inte träda i kraft. Den institution som invänt mot en delegerad akt, ska ange skälen därtill.
- (11) Följande artikel ska införas som artikel 14a:

"Artikel 14a

Medlemsstaterna får sluta samarbetsavtal om utbyte av information med behöriga myndigheter i tredje länder i enlighet med artikel 63 i direktiv 2004/39/EG och artikel 102 i direktiv 2009/65/EG."

19. Bilaga I ska ändras på följande sätt:

(a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

"1. Professionella investerare som avses i punkterna 1 till 4 i avsnitt I i bilaga II till direktiv 2004/39/EG om marknaderna för finansiella instrument."

(b) Punkterna 2, 3 och 8 ska utgå.

Artikel 2 *Införlivande*

1. Medlemsstaterna ska senast [*tolv månader efter detta direktivs ikraftträdande*] anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska till kommissionen genast överlämna texten till dessa bestämmelser tillsammans med en jämförelsetabell för dessa bestämmelser och detta direktiv.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med [*18 månader efter detta direktivs ikraftträdande*], förutom bestämmelser som införlivar artikel 4b, vilka ska tillämpas från och med den 31 december 2013.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 3 *Ikraftträdande*

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4 *Adressater*

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den [...]

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande